

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

21.08.2026

п.г.т.Алексеевское

№ 310

**«2026-2030 елларга Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының авыл
территорияләрен комплекслы үстерү»
муниципаль программасы**

«Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенен кайбер актларына үзгәрешләр кертү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2019 елның 31 маендагы 696 номерлы карары белән расланган «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамәлгә ашыру максатында һәм «Татарстан Республикасында авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 14 маендагы 387 номерлы карарына туры китереп, муниципаль берәмлекнең бюджетына субсидияләр бирү максатында,

каrar бирәм:

1. «2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының авыл территорияләрен комплекслы үстерү» муниципаль программасын (кушымта) расларга.

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына ел саен киләсе финанс елына Алексеевск муниципаль районы бюджетын формалаштырганда, мөмкинлекләренә исәпкә алып һәм Алексеевск муниципаль районы бюджетыннан күрсәтелгән максатлар өчен бүлөп бирелгән акча чикләрендә Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен акча бүлөп бирергә.

3. Өлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында <http://alekseevskiy.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.

4. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенен инфраструктура үсеше буенча урынбасары Е. Н.Мельниковка йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
Башкарма комитетынын
21.08.2026 ел, № 310
карарына кушымта

«2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районынын авыл территориялэрен комплекслы үстерү» муниципаль программасы

Программа Паспорты

Ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты
Ярдәмче программаны төп эшлэүчелэр	Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетынын инфраструктура үсеше бүлеге
Ярдәмче программаның максатлары	Алексеевск муниципаль районында авыл территориялэрендэ тормыш эшчэнлегенэ уңай шартлар тудыру һәм авылга һәм авыл яшэү рэвешенэ уңай мөнэсэбэт формалаштыру
Ярдәмче программаның бурычлары	Авыл халкынын һәркем сатып ала алырлык һәм уңайлы торакка, социаль-мэдэни билгелэнештэге объектларга ихтыяжын тээмин итү; авылны социаль-инженерлык төзекләндерү дэрэжэсен күтэрү һәм автомобиль юллары белэн тээмин итү; авыл территориялэрендэ хезмэт базарын (кадрлар потенциалын) үстерү
Ярдәмче программаны гамэлгэ ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2030 ел
Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме	Программаны финанслаунын гомуми күләме 1100.890, 45 мең сум тэшkil итэчэк, шул исэптэн федераль бюджеттан жэлеp итүгэ планлаштырыла торган акчалар исэбеннэн – 632.908, 9 мең сум, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исэбеннэн – 350 655,25 мең сум, муниципаль районнарнын жирле бюджетлары акчалары исэбеннэн-98,5 мең сум, бюджеттан тыш чыганаclar исэбенэ - 117 227,8 мең сум.

	Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү күләме еллар буенча:				
	Ел	Акчалар күләме, мең сум			
		Татарстан Республикасы бюджетыннан	Федераль бюджеттан жәлеп итүгә планлаштырыла торган	муниципаль районнарың жирле бюджетыннан	бюджеттан тыш чыганақлардан
	2026	261,15	706,1	-	2 256,8
	2027	178 753,8	362 925,0	-	60 186,6
	2028	14 656,7	22 924,5	48,5	6 283,2
	2029	137 221,0	214 627,7	-	39 894,2
	2030	19 762,6	31 725,6	50,0	8 607,0
	Всего	350 655,25	632 908,9	98,5	117 227,8
	Программа юнәлешләре буенча Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм Алексеевск муниципаль районы бюджетыннан бүлеп бирелә торган акчалар суммасы ел саен чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә төгәлләштереләчәк				
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре	Тормышка ашырылачак: авыл территорияләрендә яшәүче гражданныр өчен,торак, гомуми мәйданы-297 кв. м.; —суүткәргеч челтәрләр озынлыкта -6,6 км; - гомуми файдаланудагы автомобиль юллары-3,2 км; - мәдәният объекты-1, мәйданы 2149,4 кв. м.; - мәдәният-1 һәм мәгариф-1 объектлары ремонтланачак (мәйданы-4309,3 кв. м.); - 1,1 км озынлыктагы территорияләр төзекләндереләчәк (жәяүлеләр тротуарлары төзү).				

I. Программаны гамэлгә ашыру өлкәсе, төп проблемалар, аларны хэл итүне бәяләү һәм үсеш фаразы

Алексеевск муниципаль районының хәзерге этапта үсеше дәүләтнең авыл территорияләрен үстерүгә игътибары артуы белән характерлана.

2020 елдан Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 25.04.2020 №330 карары белән расланган һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында» авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамэлгә ашыру турында» 14.05.2020 №387 карары белән расланган «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» программасы гамэлгә ашырылды. Программа буенча түбәндәге юнәлешләр буенча чаралар финансланды:

1. «Авыл территорияләренең хәзерге йөзе» федераль проекты 2023 елда - 100,0 млн. сум:

- Алексеевск шәһәр тибындагы поселогында мәдәни-спорт комплексы (экстрим-парк) төзү;

- Алексеевск шәһәр тибындагы поселогында (10 км) су белән тәмин итү челтәрләре төзү.

2. «Авыл территорияләрен төзекләндерү» проекты-23,8 млн. сум:

- 5 торак пунктта спорт мәйданчыклары төзү - 15,1 млн. сум;

- 50 урынга исәпләнгән автомобиль парковкасы төзү-4,2 млн. сум;

- «Елки-палки» паркын төзү-4,5 млн. сум.

3. «Авыл территорияләрендә транспорт инфраструктурасын үстерү» федераль проекты - 15,5 млн. сум.

- Алексеевск муниципаль районының Алексеевск шәһәр тибындагы поселогында юл-урам челтәрен реконструкцияләү (Подлесная ур., Южная ур.).

4. «Торак» федераль проекты - 15,4 млн. сум:

- Гражданнарның торак шартларын яхшырту (7 гаиләгә торак йортлар төзеп бетерүгә субсидия);

- Наем килешүе буенча ике торак йорт төзү.

Авылда яшәү шартларын яхшырту, башка факторлар белән беррәттән, аграр өлкәдә инвестиция активлыгын арттыруга, социаль вәзгыятьне яхшыртуга ярдәм итте.

Авылда яшәү шартларын яхшырту, башка факторлар белән беррәттән, аграр өлкәдә инвестиция активлыгын арттыруга, социаль вәзгыятьне яхшыртуга ярдәм итте.

Шул ук вакытта гамэлгә ашырылган чаралар авыл территорияләренең икътисадый потенциалын тулысынча һәм нәтижәле файдалану һәм авыл халкының тормыш сыйфатын яхшырту өчен житәрлек түгел.

Территорияләрне тотрыклы үстерү чараларын гамэлгә ашыруда дәүләт ролен көчәйтүнең максатка ярашлылыгы нигезле:

авыл территорияләрен тотрыклы үстерү максатчан эшнең авылда тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын арттыру, аграр һәм икътисадның башка секторларын икътисадый үстерү өчен социаль нигезләр булдыру өлешендә социаль-икътисадый үсеш өстенлекләре белән үзара бәйләнеше;

авыл территорияләрендәге социаль проблемаларның аларны системалы хэл итүне таләп итә торган озак сроклы характеры;

авылның проблемалы мәсьәләләрен хәл итүнең дәүләт ярдәмен жәлеп итүне таләп итә торган чыгымнарның югары дәрәжәдә булуы.

Программа максатларына ирешү Алексеевск муниципаль районының авыл территорияләрендә яшәүнең уңайлылыгын арттырырга, агросәнәгать комплексында инвестиция активлыгын һәм тулаем авыл икътисадын үстерү өчен уңай шартлар тудырырга ярдәм итәчәк.

Программа максатларына ирешү өчен авыл территорияләрен комплекслы үстерү өлкәсендә куелган бурычларны хәл итү зарурлыгын нигезләү булып тора:

авыл жирендә хезмәт потенциалын формалаштыруга сизелерлек йогынты ясый торган уңайсыз демографик вәзгыять;

авыл территорияләрендә социаль һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары белән тәэмин ителешнең түбән дәрәжәсе;

авыл жирендә торак базары үсешенең түбән дәрәжәсе һәм авыл халкының торак шартларын яхшырту проблемасын хәл итүдән файдалана алуы;

авыл жирлегенең яшәү тирәлеге буларак жәлеп итмәве һәм миграция кәефләренең үсүе, шул исәптән авыл яшьләре арасында да;

авыл халкының социаль активлыгы түбән булу;

жәмгыятьтә авыл территорияләрен үстерү перспективаларына уңай карашлар булмау.

Әлеге Программа «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер актларына үзгәрешләр кертү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2019 елның 31 маендагы 696 номерлы карары белән расланган «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасына (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) туры китереп һәм «Татарстан Республикасында авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамәлгә ашыру турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 14 маендагы 387 номерлы карарына (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) туры китереп эшләнде.

II. Программаның максаты, бурычы һәм көтелгән төп ахыргы нәтижәсе, аны гамәлгә ашыру срогы

Программаның максатлары булып авыл территорияләрендә тормыш эшчәнлегенә уңай шартлар тудыру һәм авылга һәм авыл тормышына уңай мөнәсәбәт формалаштыру тора.

Максатларга ирешү өчен районның авыл халкының уңайлы торакка, социаль-мәдәни объектларга ихтыяжын канәгатьләндерү, авылны төзекләндерү һәм социаль-инженерлык төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм автомобиль юллары белән тәэмин итү бурычларын хәл итәргә кирәк.

Булган потенциалдан нәтижәле файдалану, дәүләт ярдәме һәм бюджеттан тыш инвестицияләр жәлеп итү куелган максатларга ирешергә мөмкинлек бирә.

Куелган максатларга һәм бурычларга ирешү:

- авыл территорияләрендә яшәүче гражданныр өчен гомуми мәйданы 297 кв. метр булган торак тапшыру;

- 6,6 км озынлыктагы суүткәргеч челтәрләрен реконструкцияләү;

- гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын файдалануга тапшыру - 3,2 км.;

- мәдәният-1 һәм мәгариф-1 объектларына капитал ремонт ясау (ремонтланган мәйдан-4309,3 кв. м.)
- 2149,4 кв. м мәйданлы мәдәният объекты төзелеше-1.;
- 1,1 км озынлыктагы территорияне төзекләндерү (жәяүлеләр тротуарлары төзү).

Программа чаралары исемлеге 1 нче таблицада китерелгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар.

III. Ярдәмче программаның төп чараларына характеристика

Программага түбәндәге чаралар керә:

- авыл территорияләрендә яшәүче гражданның торак шартларын яхшырту;
- авыл территорияләрен төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыру;
- авыл территорияләрендә транспорт инфраструктурасын үстерү;
- авыл территорияләрен комплекслы үстерүне тәмин итү (терәк торак пункт ш.т.п. Алексеевск).

Авыл территорияләрендә яшәүче гражданның торак шартларын яхшырту чараларының максатлары авыл халкын һәркем сатып ала алырлык һәм уңайлы торак белән тәмин итүдән, авыл жиренә яшәу белгечләренә жәлеп итүдән һәм беркетүдән гыйбарәт.

Авыл территорияләрендә яшәүче гражданның торак шартларын яхшырту мөмкинлеген арттыру:

авыл территорияләрендә торак төзү һәм сатып алу өчен федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты һәм муниципаль районның жирле бюджеты акчалары исәбеннән социаль түләүләр бирү;

торак төзегәндә (сатып алганда) ташламалы ипотека торак кредитлау механизмнарыннан һәм ана (гаилә) капиталынан файдалану;

торак өлкәсендә инвестиция активлыгын стимуллаштыру нигезендә авыл жирендә торак төзелеше күләмнәрен арттыру.

Авыл территорияләрендә яшәүче гражданның торак шартларын яхшыртуга Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына субсидияләр бирү һәм бүлү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән расланган кагыйдәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Авыл территорияләрен комплекслы үстерүне тәмин итү чараларын гамәлгә ашыру түбәндәге юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

- авыл территорияләрен төзекләндерү;
- авыл территорияләрендә су белән тәмин итүне үстерү;
- социаль-мәдәни билгеләнештәге объектларны төзү һәм капитал ремонтлау;
- каты өслекле гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәрен үстерү.

Авыл территорияләрен үстерүне тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр бирү һәм бүлү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән раслана торган кагыйдәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

IV. Программаны ресурслар белән тәмин итү һәм аны нигезләү

Программа кысаларында гражданның торак белән тәмин итүдә дәүләт ярдәме күрсәтү, авыл жирендә түбәндәге социаль һәм инженерлык

инфраструктурасы объектлары челтәрен үстерү: гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәреннән авыл территорияләрендә урнашкан авыл торак пунктларының ижтимагый әһәмиятле объектларына, продукция житештерү һәм эшкәртү объектларына, төзелеш һәм капитал социаль билгеләнештәге объектларны ремонтлау. Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итү 2 нче таблицада китерелгән.

V. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру рискларына анализ һәм әлеге рисклар белән идарә итү чараларын тасвирлау

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру хәвеф-хәтәрләргә бәйле, аларның төпләре булып:

федераль законнарны үзгәртү;

ярдәмче программаны финанс белән тәмин итүнең төрле чыганаclarыннан финанслау булмау яисә тулы булмаган финанслау.

Программаны гамәлгә ашыру куркынычлары белән идарә итү «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясә дәүләт программасын раслау турында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтенең кайбер актларына үзгәрешләр кертү хакында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2019 елның 31 маендагы 696 номерлы карары белән расланган «Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» Россия Федерациясә дәүләт программасында каралган чаралардан файдалану нигезендә (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) гамәлгә ашырылачак.

Программаны гамәлгә ашыру барышын Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитеты тикшереп тора.

«Алексеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы» муниципаль учреждениесә Программа чараларын эзерләү һәм гамәлгә ашыру, акчаларны максатчан һәм нәтижәле тоту буенча килешенгән гамәлләрне тәмин итә, чираттагы финанс елына муниципаль программаны финанслау өчен жирле бюджеттан ассигнованиеләргә бюджет заявкасын билгеләнгән тәртиптә эшли һәм тапшыра.

Программаны төзәтү, шул исәптән аны гамәлгә ашыру вакытын озайту, аңа яңа чаралар кертү Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Таблица 1

**«Авыл территорияләрен комплекслы үстерү»
муниципаль программасы чаралары исемлеге**

Бурычлар исемлеге	Төп чаралар исемлеге	Башкаручы	Нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторларның кыйммәтләре				
				2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Авыл халкын һәркем сатып ала алырлык һәм уңайлы торак белән тәмин итү	Авыл территорияләрендә яшәүче гражданнарның торак шартларын яхшырту	Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге	Авыл территория ләрендә (авыл агломерацияләрендә) яшәүче гражданнар өчен торакны файдалануга тапшыру - барлыгы, кв. метр	117,0	-	-	90,0	90,0
Авыл территорияләрен (Алексеевск ш.т.п терек торак пункты) комплекслы үстерүне тәмин итү	Социаль-мәдәни билгеләнештәге объектлар төзү һәм капиталь ремонтлау, социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү автомобиль юллары белән тәмин итү, авыл	Алексеевск муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге	Социаль-мәдәни билгеләнештәге объектларны файдалануга тапшыру һәм ремонтлау (данә/кв. м.)	-	2/ 4309,3	-	1/ 2149,4	-
			Су белән тәмин итү объектларын файдалануга тапшыру, км.	-	6,6	-	-	-

	территорияләрен төзекләндерү.		Каты өслекле гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын файдалануга тапшыру, км.	-	-	1,5	-	1,7
			Авыл территорияләрен төзекләндерү объектларын файдалануга тапшыру, км.	-	-	0,450	-	0,650

Таблица 2

**«Авыл территорияләрен комплекслы үстерү» программасын
гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү**

(мең сум)

Бурыч исеме	Чара исеме	Финанс чыганагы	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
1	2	3	4	5	6	7	8
	Программа буенча гомум	барлыгы	3 224,05	601 865,4	43 912,9	391 742,9	60 145,2
		федераль бюджет <*>	706,1	362 925,0	22 924,5	214 627,7	31 725,6
		Татарстан	2 61,15	178 753,8	14 656,7	137 221,0	19 762,6

		Республикасы бюджеты					
		муниципаль районнарның жирле бюджеты	-	-	48,5	-	50,0
		бюджеттан тыш чыганаclar	2 256,8	60 186,6	6 283,2	39 894,2	8 607,0
Авыл халкын һәркем сатып ала алырлык һәм уңайлы тораk белән тәэмин итү	Авыл территорияләрендә яшәүче гражданнарның тораk шартларын яхшырту	федераль бюджет <*>	706,01	-	-	1537,2	1575,6
		Татарстан Республикасы бюджеты	261,15	-	-	982,8	1007,4
		муниципаль районнарның жирле бюджеты	0	-	-	0	0
		бюджеттан тыш чыганаclar	2256,8	-	-	1080,0	1107,0
Авыл территорияләре н (Алексеевск штп терәк тораk	Социаль-мәдәни билгеләнештәге объектларны төзү һәм капиталъ ремонтлау	федераль бюджет <*>	-	288625,8	-	213090,5	-
		Татарстан Республикасы бюджеты	-	142159,0	-	136238,2	-

пунктын)компл екслы үстерүне тээмин итү		муниципаль районнарның жирле бюджеты	-	0	-	0	-
		бюджеттан тыш чыганаclar	-	47865,0	-	38814,2	-
	авыл территорияләрендә су белән тээмин итүне үстерү	федераль бюджет <*>	-	74299,2	-	-	-
		Татарстан Республикасы бюджеты	-	36594,8	-	-	-
		муниципаль районнарның жирле бюджеты	-	0	-	-	-
		бюджеттан тыш чыганаclar	-	12321,6	-	-	-
	каты өслекле гомуми файдаланудагы автомобиль юллары челтәрен үстерү	федераль бюджет <*>	-	-	21445,0	-	27450,0
		Татарстан Республикасы бюджеты	-		13710,7	-	17550,0
		муниципаль районнарның жирле бюджеты	-	-	-	-	-

		бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	3906,2	-	5000,0
	Авыл территорияларен төзеклендерү	федераль бюджет <*>	-	-	1479,5	-	2700,0
		Татарстан Республикасы бюджеты	-	-	945,9	-	1205,2
		муниципаль районнарның жирле бюджеты	-	-	48,5	-	50,0
		бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	2377,0	-	2500,0

<*> Федераль бюджет акчалары жэлеp итү планлаштырыла һәм Татарстан Республикасы бюджеты чыгымнарын уртак финанслау шартларында Татарстан Республикасы бюджетына биреләчәк, аларның күләмнәре ел саен Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнары белән төзелә торган килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.